Frá Róm til Þingvalla

VINNUBLÖÐ

Miðstöð menntunar og skólaþjónustu
09772

Í Rómaveldi

Borgríki – heimsveldi

1. *Í hvaða landi er Rómaborg?*

2. *Hverjir voru það sem komu á þjóðfundinn í Rómaveldi?*

3. *Af hverju heldurðu að konur hafi ekki tekið þátt í þjóðfundinum?*

4. *Telur þú að konur og karlar á Íslandi hafi sama rétt? Rökstyddu svarið.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Krossgáta

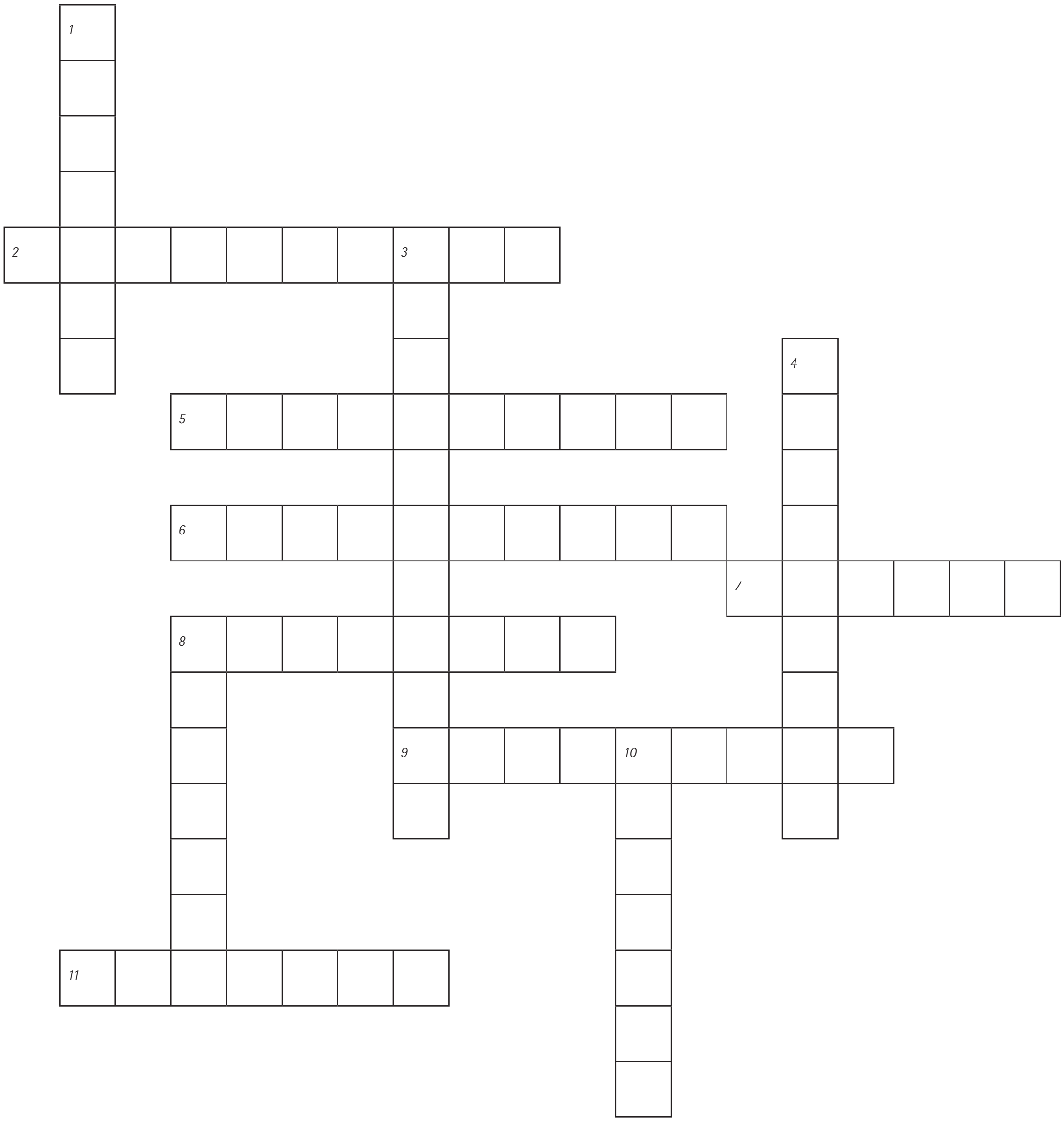

Lárétt

2. *Æðsta stjórnvald í sumum löndum*
5. *Menn sem voru í æðstu stofnun Rómar*
6. *Voldugt ríki*
7. *Í hvaða landi er Róm?*
8. *Stríð*
9. *Tveir æðstu menn borgríkis*
11. *Þjóðhöfðingi í sumum löndum*

Lóðrétt

1. *Tvíburabróðir Remusar*
3. *Æðsta stjórnvald í sumum löndum*
4. *Hvað kallaðist land sem Rómverjar réðu yfir?*
8. *Það sem borgað er til þeirra sem ráða yfir landinu*
10. *Sparibúningur Rómverja*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Sesar og Ágústus

1. *Hvað þurftu menn í Rómaveldi að gera til að fá mikil völd?*

2. *Hvað helldurðu að menn þurfi að gera nú á dögum til að öðlast völd á Íslandi?*

3. *Nefndu tvo mánuði sem eru nefndir eftir frægum rómverskum keisurum.*

4. *Hvað dettur þér í hug þegar þú heyrir orðið „keisari" ?*

5. *Hvað þýðir „borgarastyrjöld"?*

6. *Hvað heldur þú að skipti mestu máli í stríði?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

7. *Hvernig vopn heldur þú að Rómverjar hafi notað? Teiknaðu mynd af þeim.*

8. *Teiknaðu mynd af mynt/peningi með mynd af þér sjálfum/sjálfri. Sýndu hvernig peningurinn er báðum megin. Hvað heitir myntin þín?*

Framhlið penings	*Bakhlið penings*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Kleópatra

1. *Hvað var konungurinn í Egyptalandi kallaður?*

2. *Af hverju þurftu Kleópatra og bróðir hennar að giftast?*

3. *Hvernig tókst Kleópötru að losna við bróður sinn og verða aftur faraó í Egyptalandi?*

4. *Af hverju giftust ekki Kleópatra og Sesar?*

5. *Teiknaðu mynd af múmíu.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Gerðu stutta teiknimyndasögu um samskipti Kleópötru, Sesars og Ágústusar.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Þrælar

1. *Hvernig gat frjáls maður orðið þræll í Rómaveldi?*

2. *Við hvað unnu þrælarnir? Hvað fengu þeir í laun?*

3. *Hvernig gátu þrælar unnið sér frelsi?*

4. *Lýstu kappakstri í Rómaveldi.*

5. *Hvers vegna voru Rómverjar með sérstaka skylmingaþræla? Hvað nefndust þeir?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Hver var Spartakus?*

7. *Hvernig fór fyrir liðsmönnum Spartakusar þegar hann dó?*

8. *Teiknaðu mynd af þrælum. Mundu að þeir gátu verið að aðstoða við búskapinn, berjast, róa á skipi, passa börn og hjálpa til á heimilinu, kenna börnum að lesa og margt fleira.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Jesús Kristur

1. *Hvernig segir Biblían frá fæðingu Jesú?*

2. *Hvað er trúarleiðtogi?*

3. *Hvað heitir helsta borg Gyðinga?*

4. *Hver var Pílatus?*

5. *Hvers vegna var Jesús krossfestur?*

6. *Teiknaðu mynd af Jesú og lærisveinum hans.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Maður gat orðið guð!

1. *Hvað hét ástargyðjan? En stríðsguðinn?*

2. *Nefndu fleiri guði sem þú veist að voru til.*

3. *Hvaðan þekkjum við nöfn goðanna Mars, Venus og Júpiter núna?*

4. *Hvers vegna helduðu að Rómverjar hafi bara haft stríðsguð en engan friðarguð?*

5. *Hvað þýðir að „færa fórnir"?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Kynntu þér einn rómverskan guð og teiknaðu mynd af honum/ henni og segðu hvað hann heitir. Þú mátt líka búa til þinn eigin guð.*

Kristni í Rómaveldi

1. *Hvaða trúarbrögð voru í þeim löndum sem Rómverjar lögðu undir sig?*

2. *Að hvaða leyti eru trúarbrögð kristinna og gyðinga ólík öðrum trúarbrögðum?*

3. *Hvers vegna var fólki stundum varpað fyrir ljón?*

4. *Hvað þýðir að vera píslarvottur?*

5. *Orðaleit. Finndu eftirtalin orð í rammanum:*
trú, gyðingur, Rómverjar, musteri, píslarvottur, fórn, kristni, Róm, trúarbrögð, Jerúsalem.

E	K	O	S	I	Ð	A	N	H	M	H	F	U
F	D	J	Ö	S	L	B	K	B	U	G	Y	D
O	E	E	K	G	D	S	Y	P	S	Á	U	Í
L	K	R	I	S	T	N	I	J	T	M	O	G
S	L	Ú	U	H	Y	Æ	S	P	E	Ú	Ð	Y
S	É	S	T	R	Ú	A	R	B	R	Ö	G	Ð
V	I	A	U	H	Í	L	Ó	Y	I	V	D	I
Ú	H	L	Á	T	R	Ú	M	K	I	S	Ð	N
V	M	E	P	Q	H	I	U	U	Í	K	N	G
R	Ó	M	V	E	R	J	A	R	T	H	F	U
U	K	J	A	S	T	Á	K	N	R	K	Ó	R
P	Í	S	L	A	R	V	O	T	T	U	R	P
Y	Ó	U	D	T	Ú	R	E	R	Q	E	N	T

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Er það nú alveg víst?

1. *Hvers vegna helduröu að það sé erfitt að vita hvað gerðist fyrir mörg hundruð árum?*

2. *Hvernig helduröu að hægt sé að geyma frásagnir um það sem gerist á okkar dögum? Hvernig veit fólkið sem verður til eftir 100 ár hvernig við lifum?*

3. *Nefndu einhverjar sögur sem þú þekkir og eru ekki endilega sannar.*

4. *Hvernig sögur finnst þér skemmtilegast að lesa?*

5. *Hvað er þjóðsaga?*

6. *Stafarugl: Raðaðu stöfunum í rétta röð og finndu lausnarorðið.*

   A R Ó L E I M V D ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

7. *Búðu til stutta sögu (eða myndasögu) um fjölskyldu sem bjó í Rómaveldi. (Mundu eftir að hafa upphaf, miðju og endi.) Teiknaðu mynd af fjölskyldunni.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Frá Rómverjum til riddara

Konstantínus keisari

1. *Hvað hét nýja höfuðborgin í Rómaveldi sem Konstantínus keisari lét reisa?*

   ____

2. *Í hvaða landi er borgin í dag og hvað heitir hún núna?*

   ____

   ____

3. *Af hverju heldurðu að Konstantínus hafi fært höfuðborgina?*

   ____

   ____

   ____

4. *Hverrar trúar var Konstantínus?*

   ____

5. *Teiknaðu mynd af kirkju og mosku.*

Kirkja	*Moska*

6. *Kynntu þér tákn trúarbragða. Fyrir hvaða trúarbrögð standa þessi tákn?*

_______________ _______________ _______________

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Frá Rómverjum til riddara

Helgir menn og dómar

1. *Hvað er að vera dýrlingur?*

2. *Hvaða þekktir einstaklingar nú á tímum finnst þér verðskulda að vera teknir í dýrlingatölu?*

3. *Lýstu því sem kallað er „helgur dómur".*

4. *Hvaða merka hlut, sem gæti verið eins konar helgur dómur, langar þig að eignast? Hvers vegna?*

5. *Hvenær er Þorláksmessa og eftir hverjum er þessi dagur nefndur?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Hvers vegna heldurðu að Nikulás biskup hafi orðið að jólasveini nútímans?*

7. *Teiknaðu mynd af Nikulási biskup.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Atli Húnakonungur

1. *Hver var Atli Húnakonungur?*

2. *Hvað þýðir að skiptast á gíslum? Og hvers vegna helldurðu að menn hafi skipst á gíslum?*

3. *Hvaða vopn notuðu Húnar?*

4. *Hvað varð um Húnana?*

5. *Teiknaðu mynd af Atla Húnakonungi og hestinum hans.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Finndu lausnarorðið og skrifaðu það á línuna.*

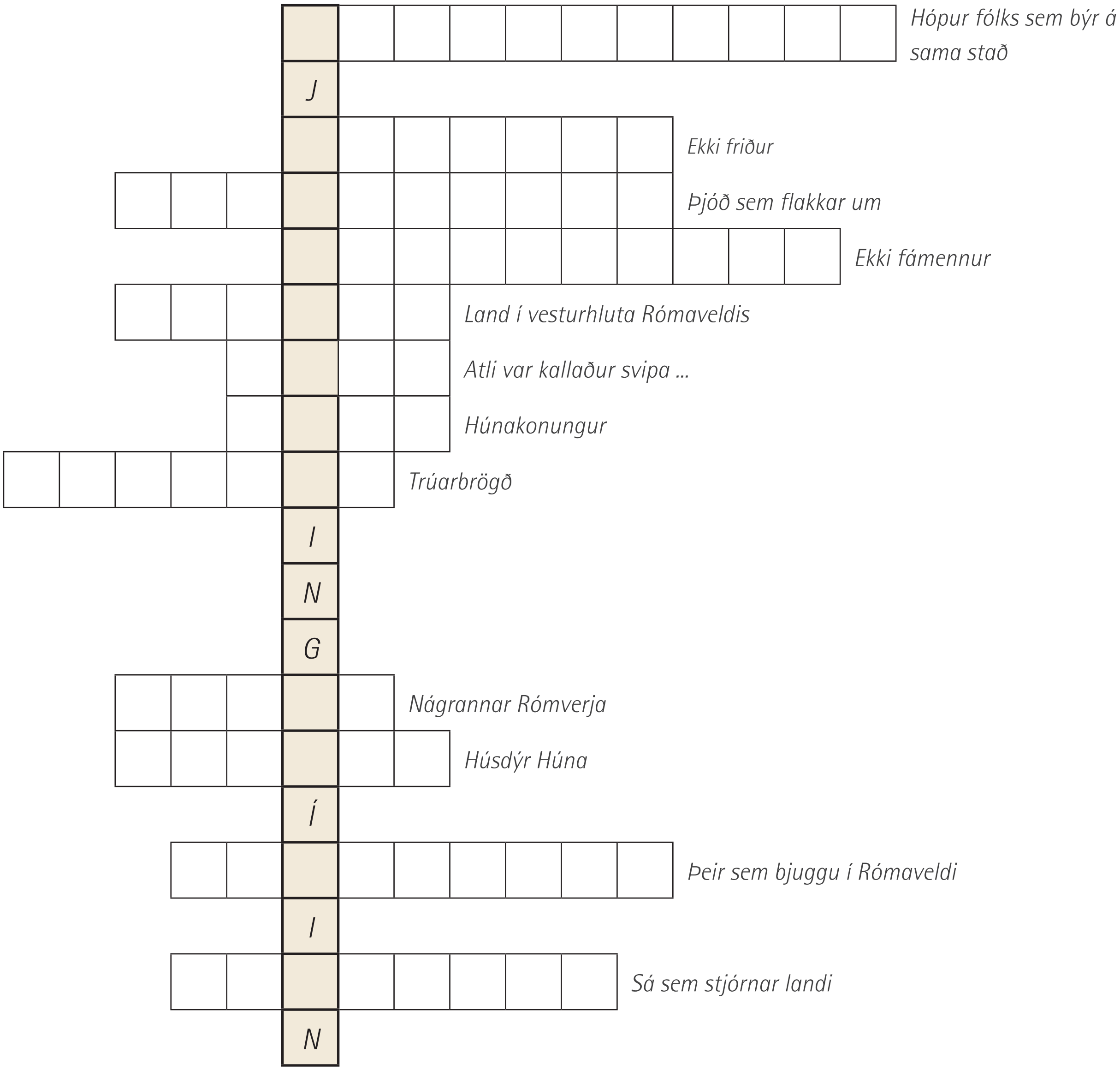

Lausnarorðið: ______________________________

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Heilagur Patrekur

1. *Af hverju heldurðu að Rómverjar hafi hætt að skipta sér af Bretlandi?*

2. *Hver var Patrekur?*

3. *Af hverju fór Patrekur aftur til Írlands?*

4. *Hverjir búa í klaustrum?*

5. *Hvað nefndust mennirnir sem komu fyrst til Íslands og hvaða menn voru það?*

6. *Hvaða jurt er tákn Patreks?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Krossgáta

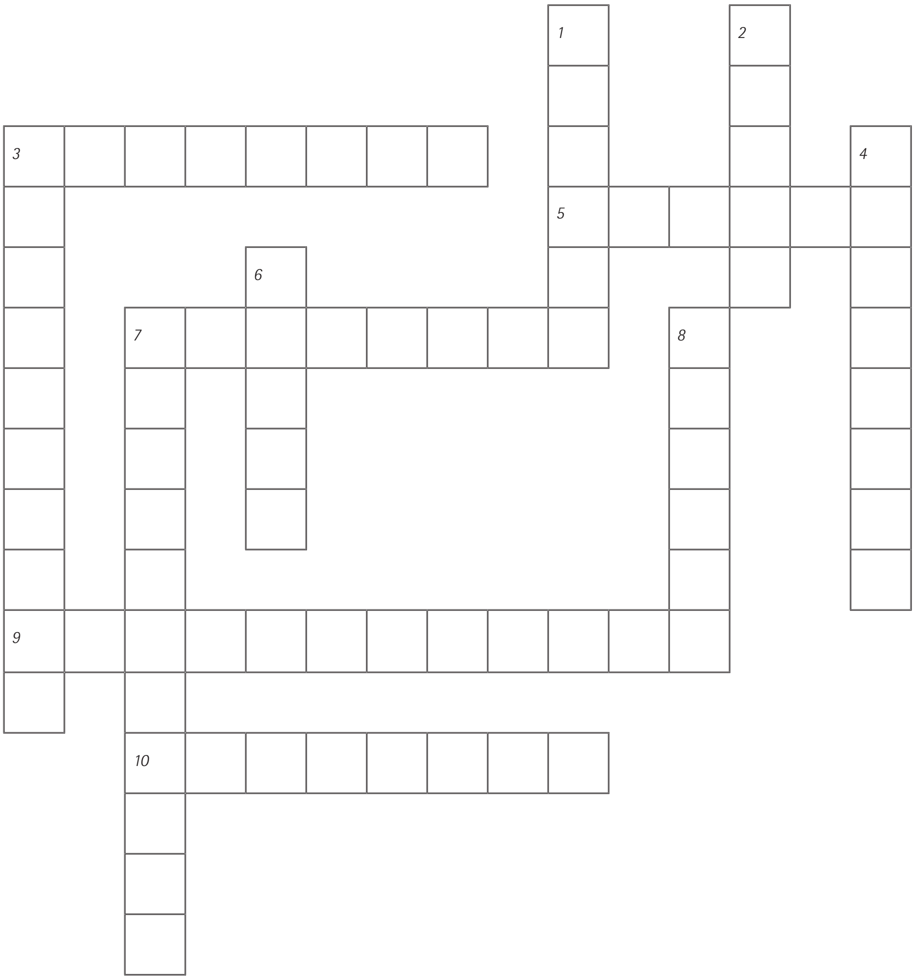

Lárétt

3. *Eyjar fyrir sunnan Ísland*
5. *Hús kristinna manna*
7. *Þar sem munkar bjuggu*
9. *Sá sem flytur í nýtt land*
10. *Eitt af skattlöndum Rómverja*

Lóðrétt

1. *Sá sem býr í klaustri*
2. *Tungumál byggt á forn-ensku*
3. *Sá sem gætir fjár*
4. *Verndardýrlingur Írlands*
6. *Írskir munkar*
7. *Sá sem boðar kristna trú*
8. *Trúartegund fyrstu landnámsmanna Íslands.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Múhameð spámaður

1. *Hvað hét hin nýja trú Araba?*

2. *Hver var upphafsmaður þeirrar trúar?*

3. *Hvað breyttist hjá Aröbum þegar þeir sameinuðust undir einni stjórn?*

4. *Hverjir voru kalífar?*

5. *Hvað er líkt með kristinni trú og islam?*

6. *Hvað heitir heilagur staður múslima?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

7. *Völundarhús: Finndu réttu leiðina. Arabarnir fara til Mekka.*

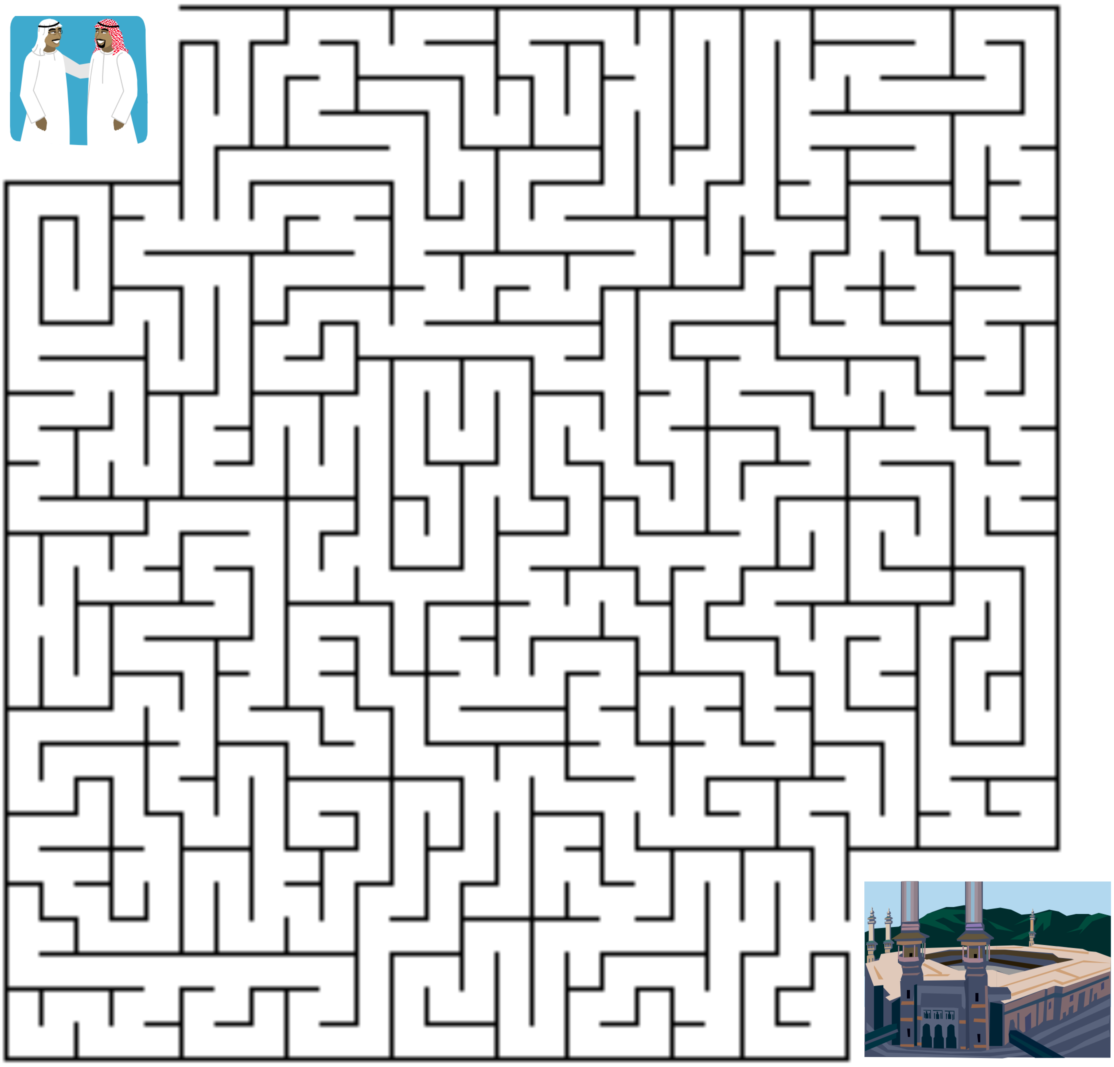

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Karl keisari mikli

1. *Hvers vegna helduðu að Karl konungur hafi fengið viðurnefnið „mikli"?*

2. *Hvers vegna vildi Karl mikli verða krýndur keisari?*

3. *Hvernig hermenn voru riddarar? Lýstu hvað þeir höfðu fram yfir aðra hermenn.*

4. *Hvað er „ístað" og hvers vegna var það svo mikilvægt?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

5. *Teiknaðu mynd af riddara og lýstu klæðnaðinum. (Einnig hægt að búa til riddara úr pappír, kartoni, álpappír, textílefni o.fl.)*

Leystu eftirfarandi orðagátu:

R ___ ___ ___ ___ ___ ___ ÞURFTI ___ ___ ALA UPP

D A I D R I *Ð A*

S ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___ ___

T R E S A Ð Í H S T *G O*

EIGNAST ___ ___ ___ V ___ ___ ___

Ó Ð G *P N O*

Ártöl

1. *Hvað er tímatal?*

2. *Eftir hvaða tímatali förum við?*

3. *Hvað þýðir f.Kr. og e.Kr?*

4. *Hvaða ártal er núna?*

5. *Á hvaða öld ert þú fædd(ur)?*

6. *Á hvaða öld er amma þín fædd?*

7. *Búðu til tímaás eða náðu í eyðublað hér og merktu inn á hann eftirfarandi ártöl.*

   a. *800 f.Kr.*
   b. *872 e.Kr.*
   c. *1950 e.Kr.*
   d. *Árið sem þú ert fædd(ur).*
   e. *Merktu fleiri ártöl sem þér finnst merkileg.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

8. *Rómverskar tölur:*
   Skrifaðu eftirfarandi ártöl með rómverskum stöfum:

   1800 : ______________________

   700 f.Kr: ______________________

   1944: ______________________

   1513: ______________________

   Árið sem þú ert fædd(ur): ______________________

   Árið sem er núna: ______________________

Rómverskar tölur – tafla – í ramma

I	1	XIII	13	LXX	70	M	1000
II	2	XIV	14	LXXX	80	MM	2000
II	3	XV	15	XC	90	MMM	3000
IV	4	XVI	16	C	100		
V	5	XVII	17	CC	200		
VI	6	XVIII	18	CCC	300		
VII	7	XIX	19	CD	400		
VIII	8	XX	20	D	500		
IX	9	XXX	30	DC	600		
X	10	XL	40	DCC	700		
XI	11	L	50	DCCC	800		
XII	12	LX	60	CM	900		

Dæmi

MCM = 1900
MCMLXIX= 1969
MCMXCIX = 1999

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Afmæli Jesú

1. *Hvenær höldum við upp á afmæli Jesú?*

2. *Til hvers þurfum við að hafa ártöl?*

3. *Ef vísindamenn myndu finna út hvaða dag Jesús fæddist, finnst þér þá að það ætti að færa jólin? Röstyddu svarið.*

4. *Finndu út nokkrar þjóðir sem eru með annað tímatal en við?*

5. *Af hverju er svo erfitt að vita hvaða dag og ár Jesús fæddist?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Teiknaðu mynd sem sýnir 10 ára afmæli Jesú? Hverjir komu í afmælið og hvað fékk hann í afmælisgjöf?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Víkingar og landnámsmenn

Norðurlönd

1. *Hvað er ein öld mörg ár?*

____

____

2. *Stundum táknar öld lengra tímabil. Nefndu dæmi.*

____

____

____

3. *Af hverju voru aldrei steinaldarmenn á Íslandi?*

____

____

____

4. *Raðaðu í rétta tímaröð.*

   ______ *Bronsöld*

   ______ *Ísöld*

   ______ *Járnöld*

   ______ *Steinöld*

5. *Nefndu einhverja þekkta steinaldarmenn úr teiknimyndasögu.*

____

____

____

____

____

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Veldu eitt fornsögulegt tímabil (bronsöld, ísöld, járnöld eða steinöld) og kynntu þér það betur. Búðu til teiknimyndasögu um líf barna á því tímabili. Hvaða „leikföng" höfðu krakkarnir?*

Víkingar og víkingaöld

1. *Af hverju helduðu að skip víkinga hafi verið kölluð víkingaskip?*

2. *Hvers vegna voru víkingaskipin svona góð skip?*

3. *Hvað dettur þér í hug þegar þú heyrir orðið „víkingur"? Eru einhverjir víkingar til í dag?*

4. *Teiknaðu mynd af víkingaskipi.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Orðaleit: Finndu eftirtalin orð á myndinni. Orðin geta verið lárétt, lóðrétt og á ská.*

Norðurlönd, sigling, víkingaskip , spjót, sverð, stríðsöxi, höfðingi, ránsferð, víkingur, kaupmenn, bændur, skip

M	B	H	J	M	T	F	G	S	K	L	E	S	T	H	V	Z	S	O	P
G	X	Þ	Ö	Ó	Ð	E	B	I	E	O	P	Ð	K	L	D	J	E	P	Æ
R	V	U	J	F	H	J	C	G	S	O	R	H	A	Y	N	Æ	O	R	I
E	M	P	S	J	Ð	H	S	L	N	U	Æ	V	U	T	Ö	U	P	S	G
Y	S	E	R	Æ	V	I	A	I	G	U	E	E	P	R	L	R	Æ	R	E
O	P	I	V	E	T	I	N	N	G	P	H	T	M	F	R	F	Ð	Á	S
S	V	E	R	Ð	R	M	I	G	T	I	M	U	E	N	U	Y	F	N	Y
P	I	U	B	V	E	K	U	G	I	K	P	P	N	V	Ð	U	R	S	P
Ð	T	S	Æ	J	Í	T	Æ	Þ	T	S	E	Ð	N	V	R	N	U	F	K
L	S	S	R	V	E	R	Þ	I	O	Ð	M	D	E	U	O	B	O	E	Þ
S	T	R	Í	Ð	S	Ö	X	I	T	G	Ð	L	B	Æ	N	D	U	R	F
P	I	K	S	A	G	N	I	K	Í	V	Y	U	P	Ð	M	B	E	Ð	R

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Landnámsmenn

1. *Hvað þýðir að vera landnámsmaður?*

2. *Hvað helldurðu að víkingarnir hafi tekið með sér í skipið sem þeir sigldu á til Íslands?*

3. *Hvað þurftu menn að taka með sér til að byrja nýtt líf í nýju landi á landnámsöld?*

4. *Hvað myndir þú taka með þér ef þú værir að flytja í nýtt land nú til dags?*

5. *Hvaða vopn heldurðu að víkingarnir hafi notað?*

6. *Hvaða staði á Íslandi þekkirðu þar sem landnámsmenn bjuggu?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

7. *Finndu 7 breytingar á myndunum.*

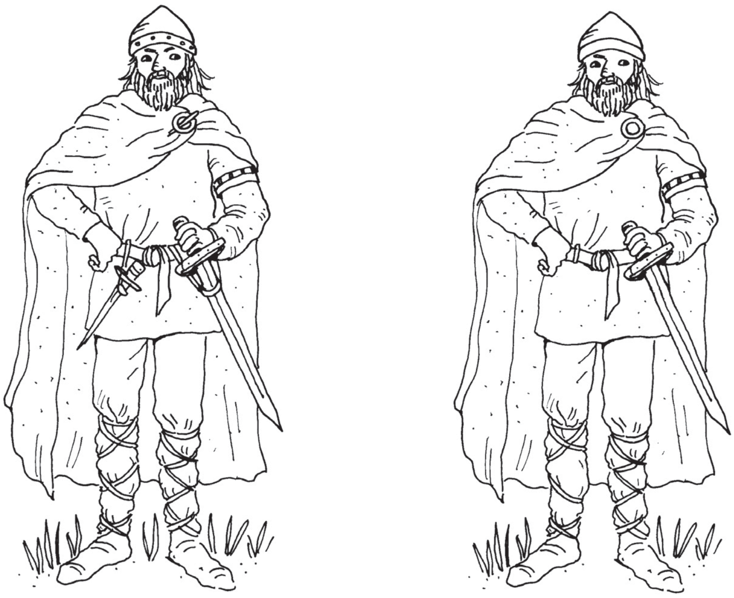

8. *Merktu á kort þær leiðir sem þú telur að víkingarnir hafi siglt. Skrifaðu nöfnin á þeim löndum sem þú þekkir.*

Evrópukort

Stærra kort er hægt að nálgast hér.

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Ingólfur og Auður

1. *Hvað hét fyrsti landnámsmaðurinn Íslands og hvað hét eiginkona hans. Hvar numu þau land?*

2. *Hvaða fleiri landnámsmenn þekkirðu?*

3. *Nefndu nokkur örnefni á Íslandi sem eru kennd við landnámsmennina.*

4. *Hvað þýðir að hafa viðurnefni?*

5. *Þekkir þú einhvern sem hefur viðurnefni?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Af hverju fékk Auður djúpúðga viðurnefni sitt?*

____

____

7. *Orðaleit: Finndu eftirtalin orð:*

fiskiskip, Hallveig, Hjörleifur, Ingólfur, Ketill, landnám, landnámsfólk, landnámskona, Noregur, Skotland, stytta, Írland, Ísland

S	T	E	L	R	G	F	F	D	U	F	M	T	D	W
T	I	J	X	A	L	I	V	M	Z	J	W	Z	N	H
Y	H	L	N	R	N	D	E	P	L	A	W	K	A	J
T	A	F	U	V	V	D	C	V	J	S	E	O	L	Ö
T	D	N	A	L	R	Í	N	E	L	T	V	F	T	R
A	N	O	R	E	G	U	R	Á	I	L	I	K	O	L
R	U	F	L	Ó	G	N	I	L	M	S	A	N	K	E
G	U	K	S	K	R	M	L	F	K	S	J	H	S	I
O	F	Y	G	R	Á	Í	N	I	D	N	K	V	M	F
L	A	N	D	N	Á	M	S	F	Ó	L	K	O	Z	U
Y	W	U	D	G	V	K	D	L	G	G	Y	V	N	R
M	A	N	O	G	I	P	Z	D	A	L	J	O	V	A
G	A	O	J	P	O	F	N	D	E	N	W	Y	V	S
L	T	Z	X	G	C	J	S	A	E	C	D	X	P	L
Q	S	K	P	N	V	R	A	R	I	Q	F	K	T	T

Söfn og sýningar

1. *Hvernig er hægt að vita hvað fornminjarnar í Aðalstræti eru gamlar?*

2. *Af hverju er mikilvægt að safna gömlum munum og setja þá á safn?*

3. *Hvað er svona merkilegt við árið 871? Hvernig tengist það ár við Landnámssýninguna í Aðalstræti í Reykjavík?*

4. *Nefndu nokkur byggðasöfn þar sem hægt er að skoða gamla muni.*

5. *Á hvaða söfn hefur þú farið? Hvað fannst þér eftirminnilegast þar?*

6. *Hvaða bók er Landnámabók?*

7. *Hvaða byggðasafn er í þinni heimabyggð?*

8. *Ef þú ætlaðir að stofna safn, hvaða hluti myndir þú vilja hafa á safninu? Hvað myndi safnið þitt heita? Teiknaðu mynd af safninu þínu.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Íslendingar í heiðni og kristni

Egill Skallagrímsson

1. *Hver var Egill Skallagrímsson og hvar ólst hann upp?*

2. *Lýstu Agli Skallagrímssyni með nokkrum lýsingarorðum og teiknaðu mynd af honum.*

3. *Hvers vegna heldurðu að Egill hafi verið ósigrandi í bardögum?*

4. *Hvaða eiginleika þarf maður að hafa til að geta sigrað óvinina?*

5. *Stafarugl: Raðaðu stöfunum rétt og finndu lausnarorðið.*

ROUGENR		13	8							
BENSARGOR					3					
TSÓR	11									
RGÍRUM			9	10						
TUERKSR	12									
RADIBGA					6					
VÍGUINRK					14					
SKÁDL	1			5						
ÓRAGNISDI				7						
RÍRUK			2							
GÖLRDÓTURT			4							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Þorgerður, Melkorka og Ólafur Pá

1. *Hvað hét dóttir Egils Skallagrímssonar?*

2. *Um hvað ræddu Höskuldur og Egill á Þingvöllum?*

3. *Hvers vegna helduðu að Þorgerður hafi ekki viljað giftast Ólafi í fyrstu?*

4. *Hvers vegna fékk Ólafur viðurnefnið „pá"?*

5. *Hver var móðir Ólafs? Hvaðan var hún? Hvernig kynntist hún Höskuldi?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Hver réð því hverjir giftust fyrr á öldum? Hver ræður því nú til dags?*

7. *Finndu 7 breytingar á myndunum. Hver heldur þú að þetta sé á myndunum?*

7. *Teiknaðu mynd af Þorgerði og Ólafi á Þingvöllum.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Kjartan og Guðrún

1. *Hvernig þekktust Kjartan og Bolli?*

2. *Um hvað deildu þeir?*

3. *Hvers vegna drap Bolli Kjartan?*

4. *Af hverju helduðu að Guðrún hafi ekki beðið eftir Kjartani á meðan hann var í útlöndum?*

5. *Hvað þýðir „blóðhefnd“?*

6. *„Þeim var ég verst er ég unni mest" er fræg setning sem Guðrún Ósvífursdóttir á að hafa sagt. Hvað helldurðu að hún hafi átt við?*

7. *Gerðu teiknimyndasögu um samskipti Bolla, Kjartans og Guðrúnar.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Íslendingasögur

1. *Hvaða Íslendingasögur þekkirðu?*

2. *Um hvað fjalla Íslendingasögurnar?*

3. *Hvert er hlutverk kvenna í bardögum í Íslendingasögunum?*

4. *Hvers vegna helduðu að konurnar hafi ekki barist eins og karlarnir?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

5. *Hvað er þjóðsaga?*

6. *Finndu lausnarorðið og skrifaðu það á línuna.*

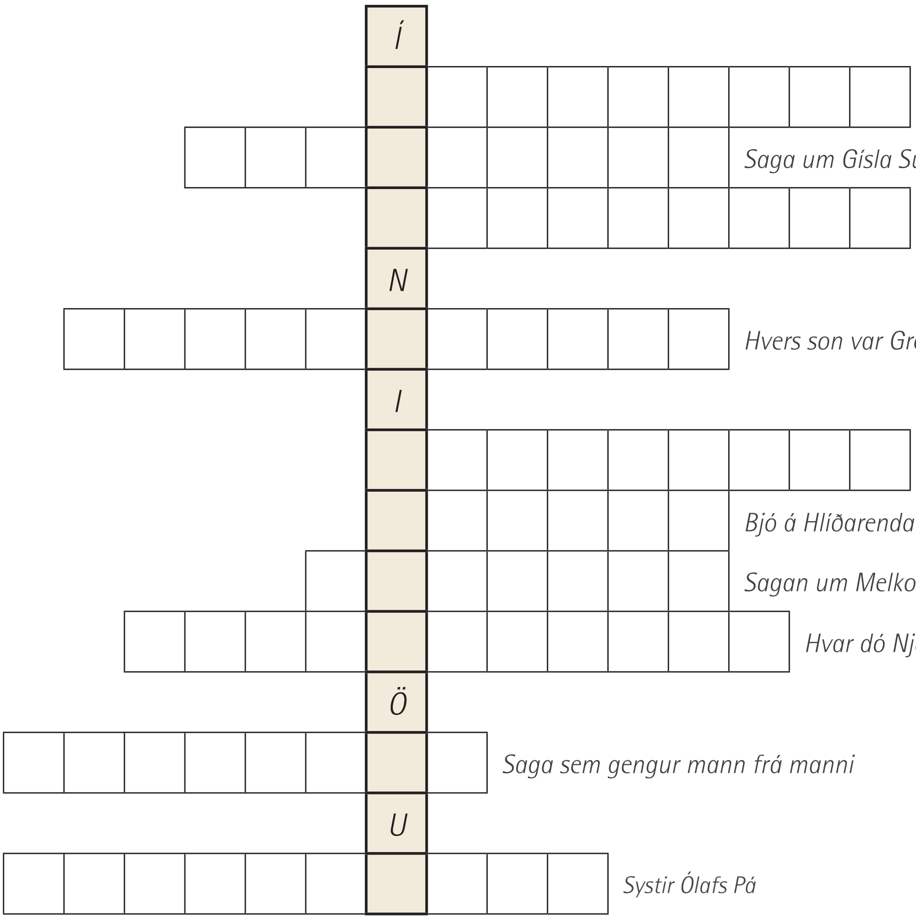

Hetja í sögum

Saga um Gísla Súrsson

Saga um Egil Skalla-grímsson

Hvers son var Grettir?

Saga um Njál á Berg-þórshvoli

Bjó á Hlíðarenda

Sagan um Melkorku

Hvar dó Njáll á Bergþórshvoli?

Saga sem gengur mann frá manni

Systir Ólafs Pá

Lausnarorð: ______________________

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Ólafur Tryggvason og Ólafur helgi

1. *Hvernig kepptu fornmenn í sundi?*

2. *Í hvaða sundgreinum er keppt í dag?*

3. *Hver var Ólafur Tryggvason?*

4. *Hvers vegna helduðu að hann hafi viljað kristnað alla í Noregi?*

5. *Hver gat sigrað Ólaf í sundkeppni?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Hvað helsturðu að Kjartan hafi verið að gera í Noregi?*

7. *Teiknaðu mynd af Ólafi Tryggvasyni.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Kristnitaka á Íslandi

1. *Hverja sendi Ólafur Tryggvason til Íslands og hvað áttu þeir að gera á Íslandi?*

2. *Nú mega allir ráða því hverrar trúar þeir eru en áður fyrr þurftu allir að hafa sömu trú. Hvers vegna helduðu að það hafi verið þannig?*

3. *Hvað þýðir orðið „kristnitaka"?*

4. *Hvers vegna helduðu að Íslendingar hafi ákveðið að samþykkja lög um kristni þó að minnihluti Alþingismanna hafi verið kristinn?*

5. *Hvað þurfti að gera á Íslandi þegar búið var að ákveða að allir yrðu kristnir?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Eftir að Ólafur Tryggvason dó hefðu Íslendingar getað tekið aftur heiðna trú. Hvers vegna heldurðu að þeir hafi ekki gert það?*

7. *Skrifaðu allt sem þér dettur í hug um kristna trú og heiðna trú og teiknaðu eitthvað sem er táknrænt fyrir hvora trú.*

Kristni:	**Heiðni:**

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Heiðni og kristni

1. *Hvað þýðir orðið „greftrun"?*

2. *Hver er munurinn á greftrun hjá kristnum mönnum og heiðnum?*

3. *Hver er munurinn á „blóti" hjá heiðnu fólki og því sem við köllum „að blóta"?*

4. *Á hvað trúa þeir sem eru heiðnir?*

5. *Hvað er að „heygja" einhvern?*

6. *Hvað þýðir að „bera út" barn?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

7. *Nefndu nokkra guði sem heiðnir menn trúa á.*

____

____

8. *Orðaleit. Finndu eftirtalin orð:*

blót, goð, greftrun, haugfé, haugur, heiðingi, helgihald, heygja, kirkja, kirkjugarður, skíra

K	H	U	C	L	A	I	B	R	I	V	M	E	H	G
N	I	G	Y	J	N	Ú	D	P	U	H	T	Ð	E	M
M	O	R	G	Ó	L	G	E	R	E	G	V	N	E	Þ
Ð	M	Y	K	S	N	M	R	L	V	O	U	V	G	V
G	E	S	O	J	C	H	M	X	K	O	M	A	X	É
H	O	Ý	V	B	U	I	G	N	I	Ð	I	E	H	F
E	F	X	U	L	Q	G	E	Ð	A	V	Y	H	C	G
Q	Ð	R	Y	Ó	J	C	A	G	Í	H	Y	E	W	U
G	Y	O	I	T	W	K	R	R	I	Y	D	L	X	A
K	I	R	K	J	A	E	D	R	Ð	S	Y	G	V	H
P	J	G	Q	F	F	S	L	H	T	U	J	I	O	G
E	K	X	H	T	Ð	J	K	F	C	W	R	H	T	P
F	W	Z	R	J	U	Þ	Ð	Í	N	B	C	A	K	V
N	X	U	X	Y	M	I	Þ	A	R	V	U	L	D	W
K	N	W	Á	L	R	H	B	O	O	A	H	D	J	U

Rúnir og handrit

1. *Hvað eru „rúnir"?*

2. *Á hvað ristu menn rúnir og hvernig gerðu þeir það?*

3. *Úr hverju voru bækur á þessum tíma búnar til?*

4. *Hvað eru „handrit"?*

5. *Hvers vegna eru gömul handrit svona merkileg?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

6. *Stafrófið okkar í dag skiptist niður á þessar 16 rúnir.*

f	*f*
u	*o ó u ú v (w) ö ey au*
þ	*ð þ*
a	*(notum þessa ekki)*
r	*r*
k	*(c) g k (q)*
h	*h*
n	*n*
i	*e é i í j æ ei*
a	*a á*
s	*s*
t	*d t*
b	*p b*
m	*m*
l	*l*
R	*(z)*

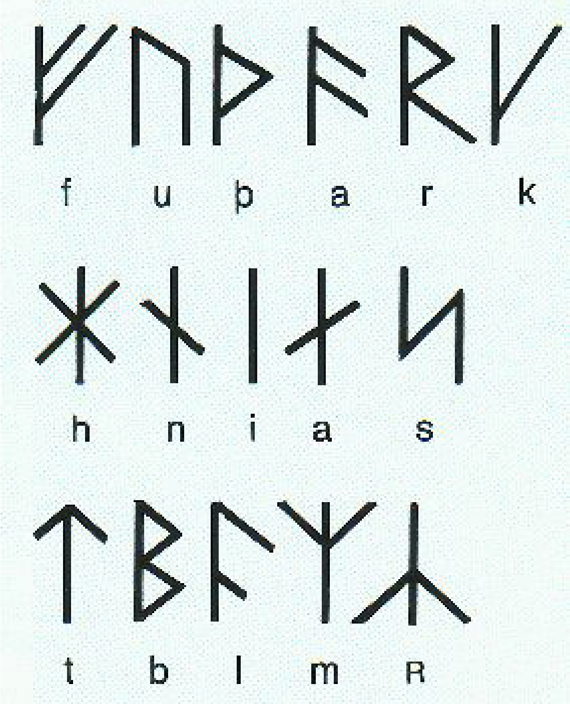

6. *Skrifaðu nafnið þitt með rúnaletri.*

7. *Búðu til leynileg skilaboð og láttu bekkjarfélaga þinn finna út skilaboðin.*

8. *Hannaðu þitt eigið rúnaletur og hafðu í huga hvaða verkfæri fornmenn höfðu til að rista rúnirnar.*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Sveitafólk

1. *Að hvaða leyti eru sveitabæir í dag ólíkir sveitabæjum fyrr á öldum?*

2. *Af hverju heldur þú að krakkar hafi ekki þurft að fara í skóla á landnámsöld?*

3. *Hvað borðaði fólk á þessum tíma þegar það voru ekki til neinar verslanir?*

4. *Hvað heldurðu að hafi verið betra við sveitalífið á þessum tíma heldur en er núna?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

5. *Hvaða leikföng léku krakkar sér með í sveitinni á landnámsöld? Teiknaðu myndir af leikföngunum.*

6. *Með hverju borguðu Íslendingar kornið sem þeir keyptu frá Noregi?*

7. *Hvað ætluðu margir strákar að verða þegar þeir urðu stórir? En stúlkur?*

8. *Hvað ætlar þú að verða þegar þú verður fullorðinn?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Þrælar

1. *Hvað er líkt með þrælahaldi á Íslandi og í Róm?*

2. *Hvers vegna heldur þú að bændur hafi viljað hafa þrælana góða vini sína?*

3. *Hvernig gátu þrælarnir fengið laun?*

4. *Hvers vegna heldurðu að Íslendingar hafi smám saman hætt að hafa þræla?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

5. *Ímyndaðu þér þræl eða ambátt á landnámsöld. Lýstu viðkomandi og segðu hvað hann gerir o.fl.*

Nafn þræls eða ambáttar. ______________________________

Lýsing (aldur, stærð, útlit, persónueinkenni).

____

____

Hvaðan kemur hann?

____

____

____

Hvaða störf vinnur hann?

____

Fjölskyldan hans.

____

____

____

Samskipti þín við hann (hvernig kemur þú fram við hann?)

____

____

____

Framtíðardraumar þrælsins.

____

____

____

____

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Teiknaðu mynd af honum (og fjölskyldu hans ef hann á konu og börn).

Goðar og þing

1. *Hverjir bjuggu til lögin á þessum tíma?*

2. *Hverjir semja lögin í dag?*

3. *Hvað heitir æðsta stofnun landsins í dag?*

4. *Hvað þýðir „goðorð"?*

5. *Hver er munurinn á þingmönnum í dag og þingmönnum á landnámsöld?*

6. *Hvernig voru refsingar á landnámsöld þegar ekki var til nein lögregla eða fangelsi?*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

7. *Hvað er líkt með Alþingi á þjóðveldisöld og Rómaveldi?*

____

____

____

8. *Hvað þýðir að vera dæmdur „útlægur“?*

____

____

____

9. *Nefndu einhverja ráðherra sem sitja á Alþingi í dag. Hvaða ráðuneyti stjórna þeir?*

____

____

____

10. *Raðaðu stöfunum í rétta röð og finndu lausnarorðið.*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
LAÞNIG	☐	☐	Þ	☐	☐	☐ 6	☐				
RÍTISSJKÓRN	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 4	☐	☐	☐	☐	☐
RÁÐREHRA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 9			
ÞNEMGINN	Þ	☐	☐	☐	☐ 8	☐	☐	☐			
ÚLTÆUGR	☐	☐	☐	☐	☐	☐ 7	☐ 11				
LÖGERLAG	☐	☐ 2	☐	☐	☐	☐	☐	☐			
SEIFANLG	☐	☐	☐	☐ 3	☐	☐	☐	☐			
BÚÐRI	☐	☐	☐ 10	☐	☐						
LÖGRÉTAT	☐ 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			
HÖFÐNIAJGR	☐	☐ 5	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Hvar voru þau á ferð?

1. *Hvað á fólkið í kaflanum sameiginlegt?*

____

____

____

2. *Hver finnst þér vera merkilegust af þessum persónum? Hvers vegna?*

____

____

____

3. *Raðaðu persónunum í rétta tímaröð eftir því hvenær þær voru uppi.*

____

____

____

____

____

____

4. *Finndu eftirtalda staði og lönd í kortabók og merktu bókstafinn inn á kortið:*

a. Frakkland
b. Þýskaland
c. Noregur
d. Svíþjóð
e. Úkraína
f. Istanbúl
g. Róm
h. Ungverjaland
i. Grikkland

Hér er hægt að nálgast stærra kort.

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

5. *Veldu þér eina persónu og skrifaðu stutta ævisögu þar sem persónan segir frá eigin lífi. (Má vera dagbókarskrif.)*

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Kort

Ísland

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Evrópa 2

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Rúnastafrófið Fuþark

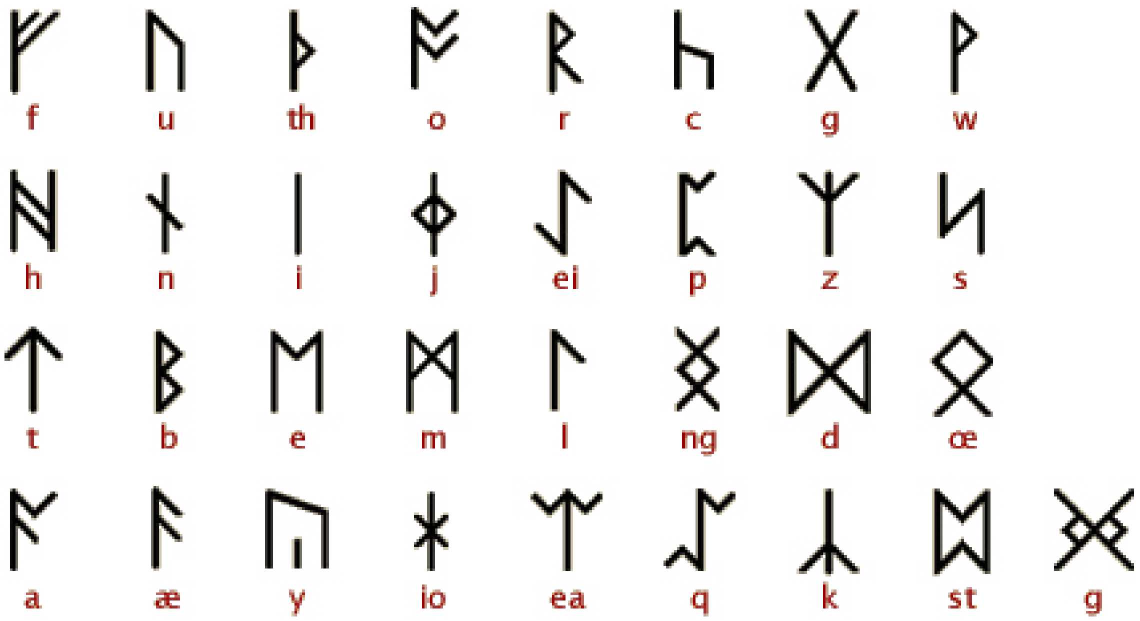

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Tímaás 1

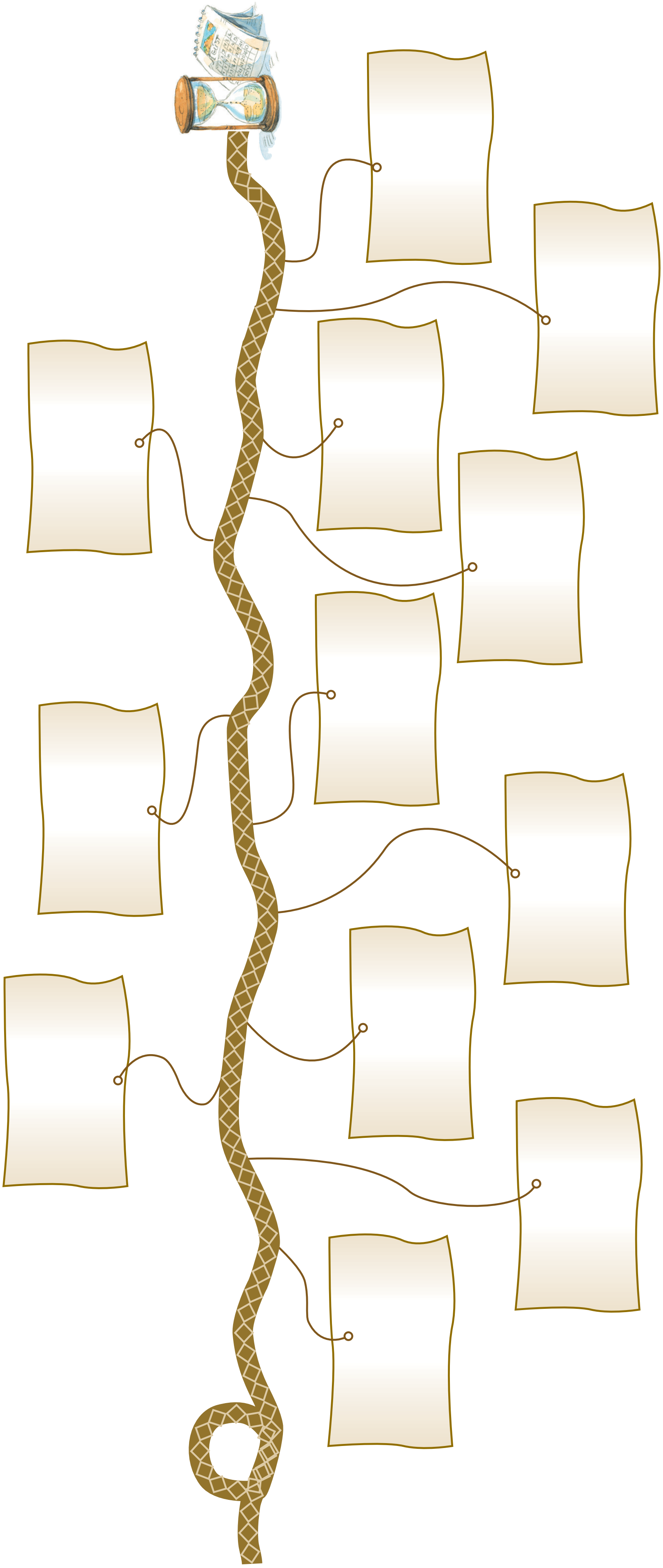

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð

Tímaás 2

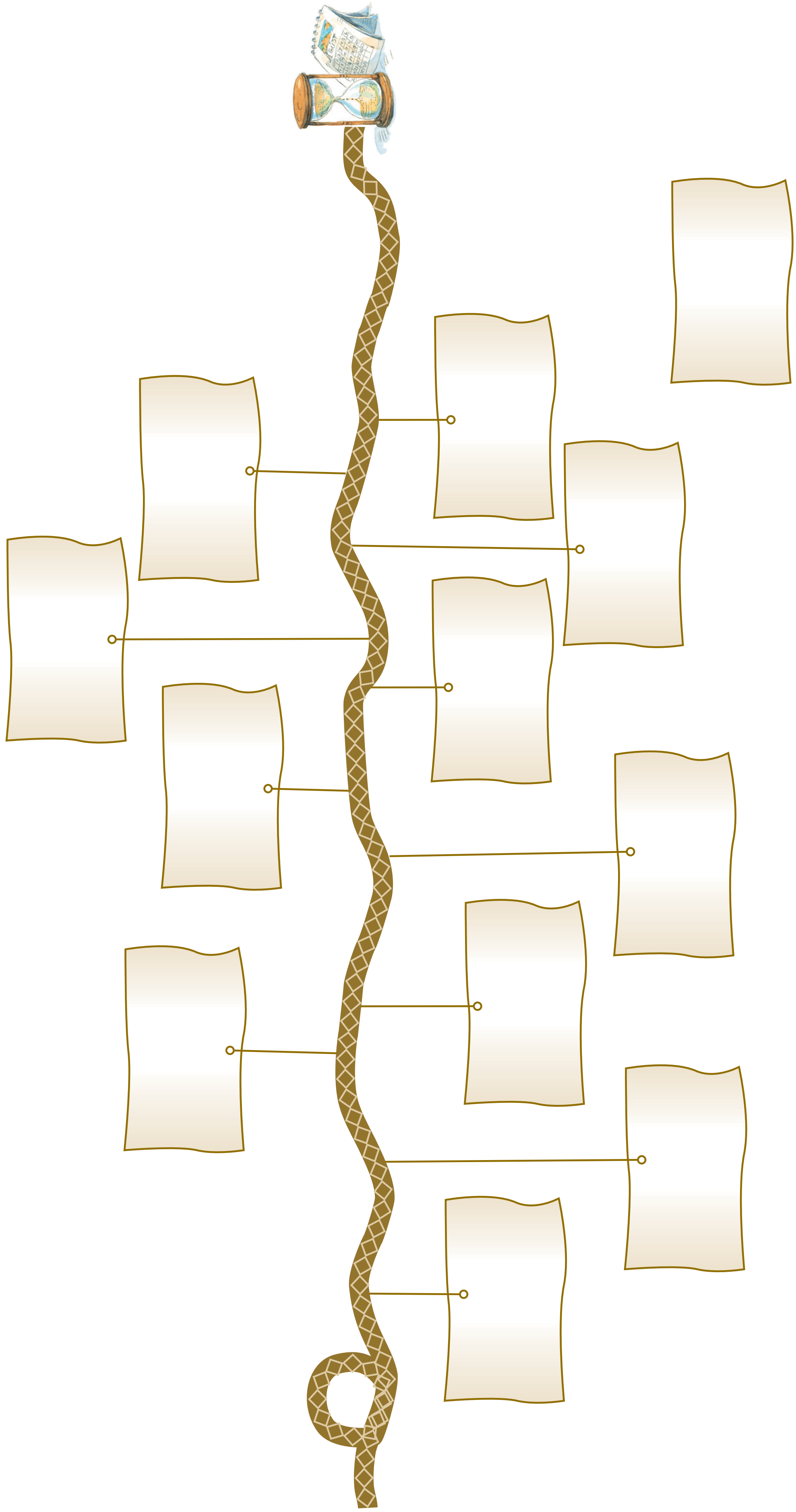

09772 Frá Róm til Þingvalla – © 2010 Eygló Sigurðardóttir – Vinnublöð